

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD

THE WORKING PEOPLE

ПОРЯДКОВЕ ЧИСЛО 259.

ОРґАН УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІЯЛ-ДЕМОКРАТІ В КАНАДІ.

REGULAR NUMBER 259.

РІК VIII.

Ч 10.

СУБОТА 16 ВЕРЕСНЯ 1916.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY SEPTEMBER 16, 1916.

No 10. VOL. VIII

Організаційна обідка т. М. Поповича.

Тов. М. Попович вибирає ся 17-го с. м. на організаційну обідку на Вехід.

Він відвідає Відділи нашої партії в наступі порідку: в Монреал, Кве.; в Оттава, Торонто, Вест Торонто, Гамилтон, Велленд, Колбат, Тиміне і Солт Сейнт Мері, Онт. Вертаючи назад до Вінніпеґу він вступить до Соборі, Порт Артур і Кенора, Онт. Сей план може бути змінені після потреби.

В виду того, що робота в „Р. Н.“ коньне вимагає, щоб т. Попович оставав стало в Вінніпеґу, він буде муєв вернути назад. Тому Товариші зі Веходу повинні всіма силами помочи т. Поповичеву у всім, що зможуть, щоб він не був змушений денебуду трати даром дорогого часу. Особливож всі Відділи нашої партії повинні бути притотовані на те, щоб на кожний зазив свого заряду явити ся на мітінґ. Дог мітінґів, на котрих буде говорити т. Попович, годі з гори визначити.

Ми щиро надіємо ся, що Товариші зі Веходу поставрають ся о се, щоб ся обідка т. Поповича увінчала ся успіхом і принесла значну користь нашої партії і особливо, нашому органу, „Роб. Народові“.

За Екс. Ком. У. С. Д. П.

А. Дзьола, секр.

Компанії підви-сшають платню робітникам.

Зелізничні компанії Гренд Тронк і Сіпіяр подівишєли платню своїм робітникам о кілька центів. Не з ласки, розуміє ся, они се зробили, але тому, що побоювали ся страйків.

Робітники не зовсім то звольені такою „скупкою“ підвишкою; они свідомі того, що страйком в теперішню хвилию моглиб вимочи в компанії далеко більше. В виду того, що нині все страшно подорожило, та марна підвишка не богає їм поможе. Богає однак, патриотично настроєних робітників є проти страйку в сім часі, коли „король і вітчизна“ є в клопоті.

Великий страйк на трамваях,воздушних і підземних зелізницях в Нью Йорку.

В Нью Йорку веде ся тепер завзята борба між страйкуючими робітниками на трамваях і воздушних та підземних зелізницях, а компаніями, до котрих належать трамвай, елевейтори і собєві. Рух трамваїв цілковито спараліжований; елевейтори і собєві курсують нереґулярно.

Компанії не хотять згоди-ти ся на арбітрацію, а страйкері не хотять уступити зі свого. Мейор Нью Йорку безуспішно старає ся наклонити компанії до арбітрації.

Другі ювіїні організації обіцяють вийти на страйк, на доказ симпатії для страйкуючих.

Арешт соціялістів за противоенну агітацію.

З Риму доносять, що там арештовано двох провідників Італійської Організації Соціалістичної Молодїж Морара і Пінотті за організоване противоєнне демонстрації в Італії і друтих державах. В домі де їх арештовано, найдево 50,000 примірників антимилітаристичного маніфесту признаненого для ширєня серед жовніврів на фронті.

Агітацію оу ширить Міжнародна Органіація Соціалістичної Молодїж, головний осідок котрої, має находити ся в Цуріху, в Швейцарії.

Противоєнні демонстрації в Букарешті.

Кольонська Газета доно-

ить о поважних противоєнних демонстраціях в Букарешті, столиці Румунії, Тисячі робітників збрали ся на масових вічах під голім небом, на котрих соціалістичні бесідникі остропятаували політику правительства і становичє занятє преміером Братіану.

Одноголосно прийнято резолюцію домагающую ся від румунського правительства відкликання виповідженої війни.

Посмертна згадка.

В середу, дня 13-го с. м. померла в Вінніпеґу т-ка Юлія Лучак, жена т. Василя Лучака. Покійна була діяльним членом місцевого Відділу У. С. Д. П. і як лиша могла, щиро помагала всякій роботі в Відалілі і Драм. Кругу ім. В. Винвиченка. Єще в послідних днях Покійна приготувляла кілька вишиваних предметів на розгравку в користь „Р. Н.“ та помагала в притотоанях „червоної неділі“.

Покійна умерла по породі дитини.

Вієть про смерть т-ки Лучак викликала жалє і сум серед її приятєлів.

Земля їй пером!

Честь і слава Вам Товариші!

Подавочи понвше звіт з пресового фонду „Р. Н.“ за послідних чотири тижні, ми не можемо здержати ся з словом нашого признанія і подяки для всіх тих Товаришів, котрі на наш зазив сєйчас поспішили з своєю щедрою підмогою для нашої газети.

Низше поданий звіт говорить сам за себе. Він як і попередні звіти, є справді почесним списком наавьких тих Відділів і поодиноких Товаришів, котрими наша партія може гордити ся.

Нам мило поділати ся з всіма Товаришами тоу тихою втхою, яка наповняє наше серця, на вид шідєму нашої згідної роботи для партії і її органу. Ваш рух, Ваша робота, Товариші, ободрить нашого духа і додає нам сил до дальшої праці. Зневіра і знеохота счезають а ростє і міцнє віра в наші спільні сили.

Честь і слава нашам передовим Товаришам в цілій Канаді, котрі не жаліють ні труду, ні свого тяжко за-

працьованого гроша для нашої визвольної борби і котрі перші поспішили тепер з помічю „Р. Н.“ Честь і слава Вам всім Товариші Веходу, Центра і Заходу Канади та Злуч. Держав, котрі вже відкликали ся на наш зазив до помічи „Р. Н.“

Ми свьято переконані, що за Вами скоро поспішать вєі прочі Товариші і Прихальники нашої часописи і, хто чим зможе, допоможуть нам зробити „Р. Н.“ янова тижневником побільшеєм о кілька сторін.

Екс. Ком. У. С. Д. П., Адм. Ком. і Редакція „Р. Н.“

Пресовий фонд „Р. Н.“

Вилануло:

3 Вінніпеґ, Ман.	\$120.50
з Арборґ, Ман.	1
з Ренні, Ман.	2
з Тренскона, Ман.	1.70
з Гамилтон, Онт.	150.40
з Велленд, Онт.	14
з Гавк Лейк, Онт.	10
з Торонто, Онт.	1
з Монреал Кве.	25
з Форверд, Саск.	3
з Летбридж, Алта.	3
з Ленук, Алта.	1
з Кенмор.	.50
з Сеймор, Конн. Зл. Дер.	1
Разом	\$334.10

Подрібні звіти:

ВІННІПЕґ, МАН. — Зложили: т. т. — А. Дзьола, М. Князєвич і С. Хвалбоґа по \$25; Г. Яловега \$20; В. Н. Колієнік, М. Товмачик, Я. Шастал і Н. Сливчук (з Колбат, Онт.) по \$5; В. Лучак \$3; Д. Качмар \$2 і Н. Малажюк 50ц.

АРБОРґ, МАН. — Зложили: т. т. — Т. Кус і Г. Топорівський по 50ц.

РЕННІ, МАН. — Ілько Писанюк \$2.

ТРЕНСКОНА, МАН. — Зложили: т. т. — В. Чурко і С. Онішук по 50ц; Відділ У. С. Д. П. 70ц.

ГАМИЛТОН, ОНТ. — На хрестинах у т. К. Кокотайла на зазив т. Демедюка зложили: т. т. — Я. Савчук, К. Кокотайло, В. Майданський і Г. Никофорук по \$1; С. Аронець 75ц.; Ю. Демедюк, П. Шевчук, М. Спинул, Т. Будзієвський, К. Кокотайло, М. Стецїв, П. Фучко, С. Губчак і І. Левченко по 50ц.; М. Дутка, Д. Гаврилєць, І. Паращак, Г. Гуршук, М. Стах, Г. Головатий, С. Войчук, В. Стах, Н. Старчук, С. Стратула, С.

Косован, І. Козарюк, К. Варик, Г. Маж, В. Маковийшин, С. Маковийшин, Н. Стах, Д. Гушул, В. Юрців і М. Сопотик по 25ц.; І. Войчук 10ц. і С. Костивак 5ц.

На пропагандовім мітінґу устроєнім Відділом У. С. Д. П. в Гамилтон

(з котрого сивазоданє подлаємо понвше) зложили: т. т. — М. Спинул і Я. Савчук по \$10; В. Майданський, П. Ковалишин, Т. Будзієвський, І. Левченко, Д. Гаврилєць, Д. Король і С. Аронець по \$5; Ю. Демедюк, Н. Пригар і т-ка М. Паращак по \$3; П. Шевчук, М. Стах, І. Паращак, С. Маньчак, М. Дутка, т-ка М. Демедюк і І. Міхорук по \$2; Г. Богайчук і С. Українець по \$1.

Відділ У. С. Д. П. в Гамилтон \$50.

Тов. В. Цернюк, котрий, не міг бути на мітінґу бо працював тої днини, прислав окремо \$5.

ВЕЛЛЕНД, ОНТ. — Зложили т. т. — Т. Грижан, Н. Хорак і Д. Вінтовяк по \$2; С. Татарин, В. Федюк і М. Когут по \$1.

На хрестинах у т. Л. Федоровича зложили: т. т. — Л. Федорович \$1; Т. Грижан С. Татарин, М. Когут, М. Недєлєвський і В. Пристай по 50ц.; І. Харак, В. Херувим, Й. Галєвський, Д. Новальський, П. Балєський і А. Пичєль по 25ц.

ГАВК ЛЕЙК, ОНТ. — зложили: т. т. — В. Лисачок \$4; М. єремійчук, В. Горшток і П. Стадник по \$2. (Зібрав т. М. єремійчук).

ТОРОНТО, ОНТ. — Т. Ів. Колієнік \$1.

МОНТРЕАЛ, КВЕ. — Монреальський відділ У. С. Д. П. зложив \$25 і зобовязав ся зложити до кінца сєго року єще \$75.

ФОРВЕРД, САСК. — Зложили: т. т. — В. Ташук, В. Мойсюк і Т. Ташук по 50ц.; Н. Мазуряк, В. Мазуряк, В. Дуляк, О. Романюк, А. Федорчук і О. Галік по 25 ц. (зібрав т. Ташук).

ЛЕТБРИДЖ, АЛТА. — Т. К. Давлієвський \$3.

ЛЕНУК, АЛТА. — т. С. Гумєн \$1.

КЕНМОР, АЛТА. — т. В. Мури і А. Маланчук по 25 ц. СЕЙМОР, КОНН. — т. Т. Сидор \$1.

Ліберали побідили в Бр. Колюмбії. Ісоціяліст вибраний

За прогібєцією і рівноуправнєнем жєнщин голосува-ла велика більшість.

Як виходить з дотеперішнього обчисленя голосів, то ліберали побідили при теперішних провінціанальних виборах в Бріґітін Колюмбії. З загального числа 47 послєлів до тамешного парламенту, вибрано 40 лібералів, 6 консерватів і 1 соціаліста. т. Вільямса.

Тов. Вільямса вибраний з

округа Шюекс'єл. За прогібєцією впадо околє 6000 до 7000 голосів більшости. За рівноуправнєнем жєнщин було єще більше голосів.

Тов. А. А. Гіпс кандидатом на алдермана з 5 варди

Конференція Соц. Дем. Партії в Вінніпеґу, котра відбула ся в недєлєк, дня 11-го с. м., номінувала своім кандидатом на алдермана з 5 варди т. А. А. Гіпса, звісноґо діяча серед організованого робітництва в Вінніпеґу.

ПОЗІР!

Хто має щось цікавого з фермерського життя або який новий винахід і фотографії товариств прошу прислати на адресу:

Ukr. Robot. Knyharnia 796 1/2 Main St. Winnipeg, Man.

Позір!

Коли бажаєте у вільний час прочитати де-що, то замовте в нас єдиуючі книжки:

- Золото і нужда в Америці 10 ц.
- Жінка і Соціалне питання 10 ц.
- Про конець свьіта 10 ц.
- Робітничє читанка 15 ц.
- Фармазони 25 ц.
- Листи з цєкла 25 ц.
- Лєе Микита 50 ц.
- Ювилєйна збірка Т. Шевченка 25 ц.
- Буквар 25 ц.
- Читанка П. Кляси 30 ц.
- Грамматика 40 ц.
- Гєгорія біблійна 60 ц.
- Провідник англійсько-український, або як можна легко навчитись говорити, читати і писати по англійськи \$1.50
- Письміть на адресу: Ukr. Robotnyca Knyharnia 796 1/2 Main St Winnipeg Man.

Читайте і ширіть виданя БІБЛІОТЕКИ „НОВИЙ СВЯТ“!

- Конець свьіта 10ц.
  - Ваш Промейст 10
  - Червоний Кобзар, найкращий підпис і докумантія 10
  - Американський Робітник 10
  - В биєнча Читанка 15
  - Біблія капіталіста 10
  - Горь прєдья і зорє крові та слєз 5
  - Золотє Висшеє в Америці 5
  - Жінка і соціалне питання 10
  - Кавказька Пеллія (Сьвіт) на 1916 рік з гарними образами і цєновий злиєтєм 25
  - „Добра Нюман“ послєд. число 10
  - Перевієні карти по 3
  - Полкарток за \$1.35
- Читайте по тях на адресу: NOWYJ SWIT, Box 1051, Montreal, Que. Can. Кто пришлє 5 дол., той дієтає за дол. книжок.

Поздріи

Поздріи лікар отворив канторію в Вінніпеґу в Канаді. Медична лабораторія в котрій вивчєні всі найновіших метєду будє хоробу, повинен єстиєсь лєстовно залучую-чємі на понизшу адресу: від 2--5 по полудни від 7--9 в вечер. PAZDREY WINNIPEG, MAN.

„ROBOTCHYJ NAROD“ (THE WORKING PEOPLE)

The official organ of the Ukrainian Social Democratic Party, Affiliated with the S. D. Party of Canada. THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA

ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ!

„Робочий Народ“ — одиноку соц. дем. часопись для цілої Америки; вона одна дає те знання, яке повинна мати кожда працююча, клясово-свідомою людина.

Редактор М. Попович.

ROBOTCHYJ NAROD Winnipeg, Man. Box 3658 (St. B.)

Дещо про патріотизм.

В часі теперішньої божевільної війни кричати ся всюди про патріотизм. Суть його голкують собі нині так різнородно, — відповідно до інтересів тих, хто про оей патріотизм кричить — що всі ті поняття патріотизму розходять ся розбіжними стежками.

Одно лише ясно, що той теперішній патріотизм, який він не був — державний, національний, чи якої іншої марки, чогось то завжди вимагає повного пожертвования зі сторони робочого люду, але ніколи не сміє вагіпати інтересів товстопуних патріотів буржуів-капіталістів.

Той патріотизм наказує робітникам мовчати про всі його потреби і недомагання, але не дозволяє наражати капіталістів на якінебудь терпіня.

Той патріотизм вимагає в працюючого народу жертв майна і крови, але він дбає про те, щоб не зменшали ся дивіденди патріотів-капіталістів.

Ба, й не те, нинішній патріотизм наказує, щоб інтереси того патріотичного буржуа-капіталіста були забезпечені перед всякими клопотами.

Оборона інтересів „своєї“ буржуазії і „свого“ капіталу, се — нинішній патріотизм.

Охорона економічних інтересів горстки капіталістів се — загально-народна справа. Боронити їх, значить — робити патріотичне діло.

Охорона економічних інтересів мільонових мас робочого люду, се — „шкідлива робота“. Боронити тих інтересів, значить — „зраджувати народну справу“.

В. М. ДОРОШЕВИЧ.

До щ.

(Із хінських казок).

Син неба — нехай імя його пережить вселенну! — імператор Лі-О-А стояв в вікні свого фарфорового двірця.

Він був молодий і блискучий добрий. Серед розкоші і блиску він не переставав думати про бідних і нещасних.

Кадав дощ. Лив потоками. Плакало небо, лили за ним слюзи дерева і цвітї. Смуток стиснув серце імператора, і він закликав:

— Бїда тим, що в дощ не мають навіть капелюха!

І, повернувшись до свого камергера, він сказав:

— Я хотїв знати, скільки таких нещасних в моїм Пекїні?

— Сьвітло сонця! — падаючи на колїна і склавши голову, відповїв Тьунг-Хї-Тьанг, — хїба-ж є щонебудь неможливе для царя над царями? Ще до заходу сонця ти будеш знати, отче поранного зарева то, що ти бажаєш!

Імператор ласкаво усміхнувся, і Тьунг-Хї-Тьанг побїг бїстро, як тільки міг, до першого міністра Сан-Чї-Сана.

Він прїбїг, ледь дїхуючи, і тороплячись не всїм навіть віддати всіх почесній, котрі належали ся першому міністрови.

— Радїсть вселенної, наш всемолющий правитель — вяснуючи ся прогнозує він, — в страшній занепокоєно. Його непокоєть ті, що холять в дощ без капелюха в нашїм Пекїні, і він хоче знати сьогодні таки, яке їх число!

Вїда лише, що робочі маси поволї пїзнають лице того патріотизму. Хоч його творцї і проповідники надївають на нього всякі ідеологічні покривала, то всеж час від часу покривала ті воувають ся і тоді для всякого є народа приглянути ся його обличчю, викривленому капіталістичним варварством.

Ось що на днях т. Артур Коннер, соціалістичний кандидат на посаду провін. парламенту в Торонто, відкриває про наших державних керманчїв, про патріотизм котрих грїшно булоб сумнівати ся.

Він доказує, що канадїйські капіталістичні плути убивають своїх власних героїв, котрих вони призивають до оповнення патріотичного обовязку.

„Наше консервативне правительство — пише т. Коннер в своїй виборчїй летючцї — є під впливом Міжнародного Нїкелового Тросту, в котрїм Круп і „каїзер“ мають 25 процент удїлів (шєйрїв). Сей трост продає Нїмеччинї нїкель, котрого йому достарчає Канада.

„Дайчлянд“ тільки що поплив наладований канадїйським нїкелем, призначеним для Нїмеччини.”

„Кожда нїмецька куля потребує канадїйського нїкю“.

Се прекрасний примір, так назватиб, „капіталістичного патріотизму“.

То саме роблять капіталїсти других держав. Вони зробили собі інтерес на сїй війнї, на котрїй темні, озьвірїлі маси працюючого люду рїжуть ся ввзаїмно за чортову душу.

Всеж ваське наведений примір се один із крайно безличних.

Розумїє ся, що в їхній злочинній роботї нїхто їх тепер не спинить. Ані консервати, нї ліберали не будуть бороти ся проти тої корупції і проти нїкелового тросту, бо се булоб проти їх власних інтересів.

Одинокі соціалїсти можуть тому ляхови зарадити, бо вони є за перебранем всяких копалень, в тїм числї і нїкелєвих, на публичну власність. Коли нїкель належав би до загалу, то той загаль не допустив би до такого злочинчу супроти себе самого, якого допускаєть ся проти нього кількох магнатів в імя своїх особистих інтересів.

Могучий голос організованих робітників.

400,000 організованих залїзничників в Злуч. Державах загрозили генеральним страйком, если залїзничні компанії не вдоволять їхнього домагання — іменно, скорочєння робочого дня в 10-годинного на 8-годинний, в задержанем до теперїшньої лєкшої платнї і пїдвышки платнї за „овертайм“ о половину звичайної платнї.

Залїзничні компанії нїяк не хотїли згодуити ся на ті два головні домагання своїх робїтників. Залїзничники проголосили страйк, котрий мав почати ся в поведїлок рано. 4-го с. м.

Страйк сей був би спаралїзував комунїкацію в цілих Злуч. Державах. Його наслідки булоб скоро відчути не лише самї Злуч. Держави, але і всі держави в сьвітї,

котрі лише мають торговельні, чи промислові звносини зі Злученими Державами.

Тому то кара того велїзничного страйку затрївожила всіх, чий лише інтерес був загрожений. Особливож правительство Злуч. Дєр. найшло ся в клопотї.

Президент Вїлсон докладав всіх старань, щоб погодити обидві сторони. Представителї залїзничних компанїй не хотїли уступити. Робїтники, свїдїми своєї організованої сили і слушности своїх домагань, постановили також не податись ворогова і добитись побїди.

Прийшло ся отже президентови відкликати ся в сею справою до парламенту і сенату.

Панове послали і сенатори зрозумїли чим той страйк грозить капіталови Америки і сейчас ухвалили закон, гварантуючий робїтникам на залїзницях Злуч. Дєр. 8-годинний день працї з тою самою платнею, котру они до тепер дїставали за 10-годин.

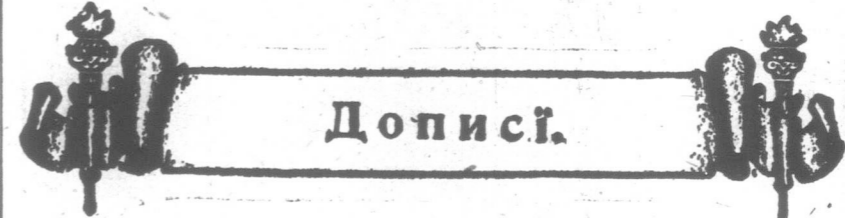
Закон сей пїдписаний вже президентом Вїлсоном і вїйде в силу від 1-го сїчня 1917 р.

Залїзничники дїставши таку „гваранцію“ відкликали страйк.

Залїзничні компанії признають сей закон неконституційним і правдоподїбно будуть апелювати до найвсьшого суду.

Та робїтникам з того наука, що для них треба коншьє дїстати в свої руки всі ті державні інституції, в котрих кують ся і змінюють ся закони, а котрі до тепер є в руках капіталїстів. Маюча вплив на ті інституції, робїтники моглоб не один кормений собі закон перевести в жите, та й не один закон вимїрений проти їх інтересів відмінити.

Можна надїятись, що ся історія полагождєня страйку залїзничників в Злуч. Державах наведе багатьох робїтників на розум.

Дописі.

Під розвагу усьому укр. робїтництву, а головню тому що недавно вїстало випущене в detenційних кемпїв в Канаді!

Дорогі Товариші Робітники!

Досить Вам добре звїсно за що Вас заперто до кемпїв яко воєнних брєнцїв. Досить добре Вам знано, хто править Канадою і досить добре Вам мусить бути теж пер знаним, хто є Ваш ворог а хто приятель.

Щоби Ви робїтники не довідались, хто є Вашим приятелем і щоби Ви дальшьє покладали надїї, що хтось має вїйти з неба і Вам помочи, так такї месї знайшлись у Вїннїгї в „К. Р.“ і „У. Г.“ і удалсь нїби до пана Роджерса з просьбою о Ваше увільненє. Чи дїєсно они мали Ваше увільненє не на гадї як ходили до Роджерса, то не знаю, але бабачу у їх органах, що собі приписують тепер великі заслуги, що за їх помочю

— Та є їх таки лїтїв! — відповїв Сан-Чї-Сан, — а впрочїм... І він прїказав заликати Пай-Хї-Во, начальника міста.

— Лїхї вїсти в двірцї! — сказав він, коли Пай-Хї-Во склонив голову до землі на знак уваги, — владика нашого житя помітив неурядкї!

— Як? — вї страхом скрикнув Пай-Хї-Во, — хїбаж не їстнує прекрасний тїнастїй сад, котрий заслонює дворець від Пекїна?

— Уже не знаю, як се случилось ся, відповїв Сан-Чї-Сан — лиш його велїчество страшно бєвпокоєть негодїя, котрі холить в дощ без капелюха. Він бажає знати таки нинї, скільки такого народа в Пекїні. Роспорядї!

— Залїкати менї сейчас ту стару собаку Хуар-Дьунг! — крикнув пїсля мїнути Пай-Хї-Во до своїх пїдвладних.

І коли начальник сторожі міста, бїлий вї страху, дрозачий, повалив ся йому до нїг, мандарин обрушив на його голову цїлий водопад прокльатя.

— Негодїя, бєздїльний, пїдлий вранк! Ти хочеш, щоби нас всіх попереплїлювали на двоє разом в тобою!

Вясни менї причину твого гнїву, — трясучись від дрожі коло нїг мандарина, сказав Хуар-Дьунг, — щоби я мїг розумїти потїшаючі слова, котрі ти менї говориш. В протївнім разї я боюсь, що я не зрозумїю аьника твоєї мудрости.

— Стара собака, котрїй належала би доглядати стада свиний, а не найбільшого міста в сьвітї. Сам правитель Хїн зєвзев увагу, що в тебе в мїстї неурядкї, — по улицях вєшпають ся негодїя, у котрих на-

вїтї в дощ нема капелюха, щоб нарядитись. Щоб ти до вечера дав менї знати, скільки їх остає в Пекїні!

— Все буде сповнено дуже точно! — відповїв Хуар-Дьунг, вдарюючи три рази лобом до землі, і в маг ока він вже кричав і тулав ногами на сторожі, котрих скликаво оглушаючими звуками гоня.

— Лайдаки, половину котрих я повищу лише для того, щоби прочих зжарить на вуглю! Так то ви доглядаєте мїста! У вас в дощ холить по улицях без капелюхів! Щоби за годину *) були переловленї всі, хто не має капелюха хочби з рогами нї!

Сторожа взяла ся до сповнення прїказу, — і протягом години на улицях Пекїна відбували ся правдїві лови.

— Держи його! Лови! — кричали сторожі, вганяючи за людьми, що не мали капелюхів.

Они витаскували їх ізза загород, в пїдворїт, в домїв, куди они ховались як щурї, котрих переслїдує кухар, хочачи згнотовити з них рагу.

І за годину без одної мїнути всі, хто в Пекїні не мав капелюха, стояли на тременїм подвірї.

— Скільки їх? — спитав Хуар-Дьунг. — 20.871! — відповїдали, кланяючись до землі, сторожі.

— Катїв! — прїказав Хуар-Дьунг. І за пів години 20,871 обезголовленних Хїнцїв лежали на подвірї тюрми.

А 20.871 голов настромлено на списї рознесені по мїстї для відстрасуючого примїру воєму народови.

Хуар-Дьунг пішов в рапортом до Пай-Хї-Во. Пай-Хї-Во до Сан-Чї-Сана. Сан-

Чї-Сан дав знати Тьунг-Хї-Тьангу.

Настав вечір. До щ перестав падати. Вїтрьєць, пробігаючи, зачіпав вїтїя дерев, і дощ брилїантів летїв з дерев на пахучї цвітї, котрі іскрились і горїли в лучах заходячого сонця.

Із блиску і запаху був створений весь сад, — і сїя неба Лі-О-А стояв в вікні свого фарфорового двірця, любуючись чудною картиною.

Але молодий і добрий, він і в сїю хвилино не забував про нещасних.

Ага! — сказав він звертаючись до Тьунг-Хї-Тьанга — ти хотїв довідати ся для мене скільки народу в Пекїні не має навіть капелюха, щоби накрїтись в часї дощу?

— Важане владики вселенної сповненно його слугами! — з нязьким поклоном відповїв Тьунг-Хї-Тьанг.

— Скількиж їх? Гляди, говори тільки правду!

— В цілих Хїнах нема нї одного Хїнца, котрий не мавби капелюха щоби надїти в часї дощу. Клянусь, що я говорю найсьвятїйшу правду!

І Тьунг-Хї-Тьанг пїдняв руку і склонив голову на знак торжественної клятви.

Лице доброго імператора озарилося щасливою і радїсною усмішкою.

Щасливє мїсто! Щасливий край! — закликав він, — і який з щасливий, що пїд моїм правлїнем в такїм добробутї живе народ.

І всі в двірцї були щасливі на вид частї імператора.

А Сан-Чї-Сан, Пай-Хї-Во і Хуар-Дьунг дїстали по ордерови Золотого Дракона за вїтцьєвску дбайливїсть про народ.

З рос. пер. М. П.

рогвельні, чи промислові зносини ві
и.
о веліничого страйку затрівожила
с був загрожений. Особливо ж пра-
найшло ся в клопоті.
н докладав всіх старань, щоби по-
и. Представителі веліничих комп-
ити. Робітники, свідомі своєї зор-
ушности своїх домагань, постано-
сь ворогові і добьтись побіди.
се президентови відкликати ся в
именту і сенату.
енатори зрозуміли чим той страйк
мерики і сейчас ухвалили закон,
ним на веліничих Злуч. Дер. 8-го-
гоку самою платною, котру они до-
годин.
аний вже президентом Вилсоном і
січня 1917 р.
тавши таку „Гваранцію” відлика-

пії признають сей закон неконсти-
ційно будуть апелювати до найвисо-
ого наука, що для них треба конь-
и всі ті державні інституції, в ко-
ють ся закони, а котрі дотепер е
Маюча вплив на ті інституції, ро-
ни корисний собі закон перевести в
кон вимірений проти їх інтересів

богато Вас вишло на во-
ло.
Загляньте ліпше у сю спра-
ву товариші, а зобачите, що
їх „хожденіе” до Роджерса
на нічо не надаєсь поважк
не они помогли Вам у Ва-
шій увільненю, але самі
компанії, як желізничі так
і вугляні, котрим великий
брак тепер робітника. Я сам
бачив телеграму і читав єї,
яку прислав ген. Отер в О-
тави до одного в тутейших
адвокатів, надаву ще мая
20-го, щоби він безприво-
льно списав робітників у
кемпі на Montrose, В. С. і
Banff, Alta. в сумі яких 4
до 5 соток і одних відбсла-
в до майнів у Летбрідж а дру-
гих по близших околицях,
появля великий брак робіт-
ника дає ся чути і компанії
не годні вивовнити замо-
влени вугля.

Других робітників випу-
щено з кемпів у Нанаймо,
Вернон, Крестон, Летбрідж
і в троха пізніше у маю
і червня. Далше, в Врендо-
ну випускали майже через
цїлий час по 20 та 60 і як
вже при кінці червня ви-
пустили відти 80 робітни-
ків, тоді наші „безпартій-
ники” з „перших найбіль-
ших українських народ-
них” газет, щоби не „по-
срамитись перед народом,
що через цїлий час, коли
укр. робітники були запер-
ті они тихо сиділи, они ки-
нули ся всі нбв визволити
Вас з кемпів.

Зрозумійте Товариші ро-
бітників, що їм ходить о Вас,
як посьи о п'яту ногу. Їм
ходить лише о Ваші гроші.
А то, мовляв, ми розголо-
симо у газетах що то ми їх
визволили з кемпів (хоч
бідняги удалсь лише о ці-
лий рік за пізно в току спра-
вою до Роджерса) а у осені
коли робітники зароблять
грошій досять, так тоді си-
пнуть грїшми на наші газет-
и. От чого они ходили нбв
про Вас упоминатись, але
на думці цілком що нвщю-
то мали.

Дорогі товариші робітни-
ки! Коли глинете у англій-
ські буржуазні часописи, то
мало не плачуть они, що
робітника вєюда брак. Як
они мали Вас дальше три-
мати у кемпах, коли військо
треба убрати і годувати, ко-
ли вугля потрібно не лише
ва военних чи перевозових
кораблях, але вугля тепер
дуже треба до палена у
ріжних фабриках де виро-
блять ся амуніція? Як они
могли Вас дальше держати
у кемпах, коли сіпіарска
компанія тепер денно ро-
бить більше вєску, як пе-
ред війною робила тижнево,
а робітника на єї дорозі бра-
кувало? Колиб Вас не було
котребно у майнах, то ком-
панії не давали би тепер са-
мі добровільно 5 процент
підважки, а будуть прину-
шені дати 10-тиї, як дома-
гаєте ся тепер.

Отже з сего всего вихо-
дить, що наші „патріоти
долярові” дуже завели ся,
коли мислили в такий лег-
кий спосіб Вас обдурити
своєю доброчинністю.
Зрозумійте товариші, що
нікто нам не поможе, як ми
сабі самі не поможемо. Не

дивить ся на тих Юдів, що
взяли ся на штуки, і про-
букють собі таким способом
вєднати предплатників і ма-
ти честь перед українським
народом.
Нам тепер оден вихід:
Врати ся зворово на науку
соціалістичну, пренумеру-
вати собі робітничі соціалі-
стичні часописи і читати
поучаючі книжені.

Війна може скінчити ся
кождої хвилі і як она нас
захопила неуритованими,
так і мир може нас захопи-
ти також. Ми вістанемось
вернути до старого краю.
Так ми мусимо вертати до
того краю в цілком вьнщи-
ми поглядами і енергією до
праці над добром всего люд-
ства. Ті, що остануть ся в
сїй вітчизні, мусять, знов
їнакше поступати, як до
сего часу робили. Они му-
сять зворово на весьо дивит-
ись і на кожнім кроці до-
магаєть ся справедливости,
щоб більше не довести край
до руїни, в якій він тепер
знаходиться.

Тож товариші кличу до
Вас: Організуйтесь! Всту-
пайте в ряди Соціал-Демо-
кратичної Партії і вічіть ся
на добрих борців за права
поневолених. Пренумеруй-
те роб. соціалістичні часо-
писи, а головню нашу укра-
їнську соц. дем. часописєт
„Роб. Народ”, бо лише в
лучности сила і в лучности
наїпа будучність.

Ваш за соціалізм,
Фернійський углекоп.

Відтак т. Ковалишин за-
брав єще раз голос і сим-
равом заговорав про нашу
газету „Р. Н.” Він пред-
ставив прасутнім манувше
і теперішне положенє „Р.
Н.” і висловив втіху в при-
воду того, що відносив в
нашій партії зміналі ся на
краще і що є надія на по-
ліпшенє положеня партії і
П органу. Він агадав про-
те, як робітничя преса
других народів так само в
початках муїсла бороти ся
о своє істнованє і ровїї. І
коли робітничя преса тих
народів може нині похвалити
єя перед світлом своїми
значними здобутками, то
все те треба завдячити ли-
ше самим робітникам тих-
же народів, котрі зрозуміли
вагу своєї преси; зрозумі-
ли, що без ньої они ніяк не
зможуть уопішно вєсти
своєї боротиби о краще, лю-
дяне жите. Вагу преси ду-
жає добре розуміють капіта-
лісти бо видають на ню мі-
ліярди, щоби задурманюва-
ла працюючий люд. І нам
українським робітникам до-
трібна своя преса. Тимчасом
наш „Роб. Народ” завжди
бере ся о вєдержанє ся при
житю. Він жде на поміч
свого робітництва, жде їх
нього зрозуміня тої правди,
що без нього наш україн-
ський пролетаріят опинає-
вє ся на бездорозю, так як
оїїнець без поводатора.
Він є для нас провідним
світлом на шляху, котрим
ми прямуєм до кращої долі.
І нам треба дуже дбати, що-
би те світло для нас не
згасло і щоб ми не ошину-
ли ся без пути серед тем-
ряви, — Тов. Ковалишин
візав прасутних, щоби о-
ни поспішали в підможку
для „Р. Н.” на доказ своєї
свідомости і розуміня цїни
нашого дорогого органу.

Те саме повторили єще й
тов. Майданський і Деме-
дюк.
Про те як гідно віднесли
ся наші товариші до спра-
ви „Р. Н.” нехай свідчать
залучений спис датків зл-
ожених на тім мітінгу.

Ми кличемо до всіх на-
ших товаришів робітників
в Канаді, котрі єще не по-
спішали в помічку для „Р.
Н.”, щоби они помогли нам
восім раз вже вивдвинути
наш орган в матеріальних
кляпотів і поставити його
на тривілі, неповоружні о-
снови.

Не спічнїм, поки не змо-
жемо скавати собі з гордо-
стїю і втіхою: „Р. Робо-
чий Народ” забезпе-
чени й!

За мітінг,
І. Парашак, пред.
М. Стах, секр.
Монтреал, Кве.

Святочний день
пошани памяти
Івана Франка.

Великий невтишений сум
і жаль прошїбь сердца укра-
їнського народа а головню
робітництва замешкующего
по всіх чужих країнах, до-
відавших ся про смерть
найдорожого свого батька-
учителя і борця Івана Фран-
ка. І ми робітники У. С. Д.
П. в Монтреалі, для котрих

Ів. Франка є вельма до-
роге, постановили для 23.
липня відбути великий свя-
точний день пошани памя-
ти Івана Франка. Видаючи
кілька сот оголошенє між
українськїй народ, якого
тут в Монтреалі проживає
кілька тисяч, ми запросили
всіх Українців і всі україн-
ські товариства на то оїль-
не сьвято.

Одзак не дозрів україн-
ськїй народ в Монтреалі,
ві своїми патріотами, котрі
горляють на всі заставки і
звуть себе, синами вєньки
України, бо на жалє в кіль-
кох тисяч українського на-
рода явилось на так велике
сьвято дуже мала горстка
людей. Деж рєшта того у-
країнського народа, спита-
єте любі товариші, чому він
не прийшов взяти участи в
святї повисєте агаданого
мученика? Не прийшов то-
ду, що наш божий слуга,
коли довідав ся що Віддїл
У. С. Д. П. устроєво сьвято
памяти Ів. Франка, ставав
ся на скілько сєл не допу-
стити темного народа до
світла наука і страшучи
неком і рогатими чортами
стримав увесь темний на-
род, щоб опісля з ним зро-
бити бизнес в імені Івана
Франка, так як зробили є в
іменем нашого генія Т. Шев-
ченка. Та мамо сего сьвято
відбулось дуже гарно, хо-
тай при так малім числі у-
часників.

В виповненю програми
взяли участь слїдуєчі то-
вариші: Т. Корчак, М. Ми-
гайчук, Іван Гнида, Т. Вой-
чук, Яворський і І. Дерій.
На закінченє промовив т.
Корчак. Він подякував го-
стям за участє в святї і
агадав також про фонд „Р.
Н.” на котрий зарав зібра-
но \$4.16.

По відєспіваню кількох
пєсєв учасники сьвята під-
бадьорені духом ровїїшли
ся домів.

Т. Корчак,
І. Юзеєвкїв,

Гавк Лейк, Онт.

В 6 ч. „Роб. Нар.” було
агадаво, що сюди виславо
до роботи 130-ох военних
плінників в Врендону, ко-
трі по скїнченю четиро-мі-
сячвої праці, будуть вєсім
увільнені. Читачі „Роб.
Нар.” будуть цікаві знати,
що дієсь дальше в оїми
плінниками, та як їм жи-
вєть ся при роботі.

Заки приїду до згадки
про тутешнє жите, мушу
агадачи про відїєд в Врендо-
ну. Всі робітники вийшли в
Врендону убрани по літно-
му, в сорочках і полєртех
черевичах. Вїєськові власти
в Врендонї казали, що сіпі-
арьєва компанія дасть вєю
нотребну одєжу. На те кон-
то, багатьом людам відбра-
но лєцє з убраня. Деяким
відібрано черевичи, іньшим
сорочки і т. д. Приїхавши
сюди, дістали лише блєнкєт-
и (покрывала), а іньших
нотребних рїчей не отрима-
ли. За блєнкєт компанія об-
тягнула гроші \$2.20.

Багато людей працювала
на пів босо, чекаючи до 16
серпня, щоб дістати плат-
ню, та купити хоч дєцє а

убраня. Деякі люда багато
днї не працювали, бо не
мали черевичів або оподєнь.
На початку був тут писар
(таймкїпер), котрий, лєша-
ючись дома, перевертав ліж-
ка всіх робітників, і шукав
револьєра та переглядав
всі папєрці, (записки) єсли
такі хто мав.

Переглядаючи одного ра-
зу ліжка, сєй писар загля-
нув англїєські записки в
Льька Писанюка і зарав їх
забрав. Писанюк, прийшов-
ши з роботи і побачивши
що пропади записки, сєйчас
улавє до писаря в запи-
ном чи не знає хто їх за-
брав? Писар відпєкав ся, що
нічого не знає, помїмо того,
що одиє в робітників був
свідком, як писар ті запи-
ски забрав.

Писанюк не чекаючи дов-
го, влав ся на поліцію до
Кенори, а зажалєнем на пи-
саря.

Другого дня приїхала по-
ліція, і розєлїдивши справу
сказала нагвати писаря, що
зарав і зроблено. Писанюка
забрали на слїдство до Ві-
ніпєгу. Писар тільки набре-
вє був на Писанюка, що
мало що не вислали єго
знов до кемпи невільників.
Однак закінчилось тим, що
Писанюка увільнили, пос-
лаючи в іньщу місцевість
на роботу на сіпіарьєку до-
рогу. Півтора місяця всї
робітники ждали нетер-
пєливо на платню, яку отри-
мали на 16 серпня чеками.

Багато з робітників дру-
гого дня по 16-ім поїхали
до Кенори, щоб аміняти
чеки, та купити конечно
нотребну одєжу. Та й в Ке-
норі не обійшлоє без напа-
сти, бо поліція арєштувала
на стації одинацятьох лю-
дей, які вертали до Гавк
Лейк і чекали на поїяг. По-
ліція не казала за що арєш-
тує, ані не питала робітни-
ків, що они робили на стації.
Зрозумілим було лише
„come on” і всі ішли. В же-
лїзній арєштанськїй клітці
для 6 людей, сидїло 11, а
над ранком привєєво яко-
гось Француза, дванацятьо-
го. Чїф поліції не забув за-
телефонувати до Вініпєгу
по вїєсько, яке ще перед
полуднем прибуло на полі-
цію. Однє капїтан, два сер-
джєнти, 5-ох звичайних во-
яків і переводчик. Капїтан
перевіє слїдство в арєшту-
ваними, та довідав ся, що
чїф вєсім безпідставно арє-
штував невїнних робітни-
ків. Зарав увільнено всіх, а
чїфови далось до зрозуміня,
що більше не арєштував
робітників, які їхали для
своєї потреби. Вїєсько, що
мало за задачу відвєсти а-
рєштованих до кемпи воен-
них плінників, вернулось
до Вініпєгу без нічого, тай
чїфови не малоє була його
помилка.

Пєсля контракту який
зроблено між сіпіарьєким
зарядом а командантом кем-
пи в Врендонї, було запєв-
нено, що за харч обтягнуть
по \$4.50 тижнево. По отри-
маню платні показалось, що
за харч обтягають по \$5.00
тижнево і кажуть, що так
мусєть бути.

Праця денна трєває 12
годин (по 20 ц. на годину).

Ті дві годїні, що поверх
дєсати числять за звичай-
ні.
Наставники старують ся
видобути як найбільше ро-
боти в робітників. Навіть
годину обїду старались ско-
ротити. Бує випадок, що єе
більше чим дєсять мїнут до
цїлої годїни обїду, настав-
ник кликає робітників до
роботи і скоро сам пішов
наперед, думаючи, що робіт-
ники вже їдуть. З робітни-
ків нікто не пішов скорєше
до роботи, аж по скїнченю
повної годїни обїду. Наст-
авник жєдє, аж робітники
приїшли самі. Згода робіт-
ників була сильніша, від
захланного наставника.

Тут є троє свідомих то-
варїшів, які старують ся
працювати для добра „Роб.
Нар.” і У. С. Д. П. Іх імена
є: Василь Горощок, Василь
Лисачок і Петро Стадник.
Сї товариші є примїром для
других робітників, в їх по-
ступованю.

Я вірю, що всі робітники
працюючи тут, підуть слї-
дом сїх товаришів, та по-
можуть „Р. Нар.” фїнаєсо-
во і т. д. Они зрозуміють
що оружієм в руках робіт-
ника є—робітничя преса.

М. єремїйчук,

З партійного руху.
Ферні, В. К.

Піврічне справозданє в
дїяльности Відділу У. С.
Д. П. в Ферні, В. К.

Віддїл відбув 6 адмінї-
страційних засїдань, а 3
надзвичайних. Відчатїв бу-
ло 2, дебєт 3 і 2 пропаган-
дові вїча.

У Віддїловї гали відбу-
вала ся через цїлу вїму і
вєсну вєчїрна бєсплатна
шкїола англїєського
язька, яку провадав тов.
Мойськїй і з чого членї бога-
то скористали.

Дальше при Віддїлі є
драматичний кружок, який
числять поверх 25 членів і
їстнованя дав чоти-
ри малєнькі представ-
леня, а тепер приготова-
єсь до вистави великої шту-
ки, поваяк вже має фонди
на гардеробу. Є надїя, що
сєй кружок причинить ся
немало до піднесєнтя на-
шої прєси.

Віддїл сьвяткував wraz з
товаришами в Колмен і Бел-
воу дєнь 1 го Мая в Белво
а драм. кружок дав малє-
нькє представленє і забаву
в танцями, з чого було чї-
стого приходу поверх \$80,
які пішли на організа-
ційні цїли на Заходї.

При голосованю над пе-
ренєсенєм „Р. Н.” товари-
ші фернійського Віддїлу
аложили \$42.00 і вєслали на
руки секретаря З. О. К.
тов. Данилюка.

Членів не залєглих в
вєкладами в початком мїє-
ця липня було у віддїлі 22;
залєглих в вєкладами було
4. — За мїнувших 6 мїєсєцїв
вписалось до Віддїлу 14 но-
вих членів а тепер єждєм
днем чимраз більше вростає
число членів, поваяк майже
всі наші давні членї, котрі
були забранї в полон, вихо-
дять на волю і вєступають
навад в ряди борців за пра-

Дописі.

Щоби Ви робітники не
дєдовідались, хто є Вашим
приятєлем і щоби Ви даль-
ше покладали надїю, що
хтось має вїйти з неба і Вам
помочи, так такі мєсїє знай-
пнясь у Вініпєгу в „К. Р.”
і „У. Г.” і удалсь нбв до
пана Роджерса з проєбоєю
кемпї о Ваше увільненє. Чи дій-
єсно они мали Ваше увільно-
єнє на гадї як ходили до Ро-
джерса, то не знаю, але ба-
гато члєнїв з наших вїс-
во-
во-

наш знати Таунг-Хї-Тзангү.
тав вєчїр. Доцї перєстєв падати.
пробігаючи, зачинав вїтї дерев,
ліянтів лєтїв з дерев на пахучї
котрі іскрались і горіли в лучах
єго сонця.
еску і запаху був створєний весь
єнєя неба Дї-О-А стояв в вікнї сво-
рового двірця, любуючись чудно-
ною.

молодий і добрий, він і в єю хви-
бував про нещєсних.
—сказав він звертаючись до Таунг-
—ти хотів довідати ся для мє-
ки народу в Пєкїнї не має навїть
а, щоби накритись в часї дощу?
ажанє владки вселєнної оповїє-
слугами! — з низьким поклоном
Таунг-Хї-Тзангү,
кїлькїж їх? Гляда, говори тільки

цїлий Хїнах нема ні одного Хїн-
ї не мавби капєлюха щоби надїти
щу. Клянусь, що я говорю най-
у правду!
унг-Хї-Тзангү підняв руки і склє-
зу на знак торжєствєнної клятєби.
є доброє імператора озарилось
ю і радєною усмїшкою.
ивє мїсто! Щасливий край! —
він, — і який я щєсливий, що
правлінням в такий добробутї жи-

двїрці були щєсливі на вид
ператора.
ан-Чї-Сан, Пай-Хї-Во і Хуар-
стали по ордерови Золотоє Дра-
тїєвську дбайливость про народ.

3 рос. пер. М. П.

ва всіх поневоленях.

Праходу за сей піврік було 33.20; рождоу було 29.00. В касі остає \$4.20.

Бібліотека відділу чистить 96 томів а часопис має заплануєвані відділ

Робочий Народ, Робітнече Слово, Робітничка, Новий Мір, Вестерн Кларіон, і Апія ту Ріс'я.

Велике віче в Вінніпегу.

Заходом Відділу У. С. Д. П. в Вінніпегу відбуло ся в неділю, 3-го с. м. в „Grand Opera House“ велике віче, на котрім промовляли т. т. Р. А. Риг, посол до манітобського парламенту, М. Попович, редактор „Р. Н.“ і Т. Корейчук, організатор У. С. Д. П.

На тім вічу т. Риг, між іншим, оприлюдив брехливі видумки „Телеграму“, повторені „Укр. Голосом“, про те, будьтоби манітобське правительсто готовило йому „говесту“ посаду на те, щоб його побути ся в парламенту і завявив, що його ніко ніколи не купять всеоильним грошем. Він говорив про трудности, котрі соціалізм мусить поборювати на дорозі свого розвою.

Його промову, як і промови обидвох других бесідників, публіка витала гримкими оплесками.

Віче мало дуже гарний успіх.

Т. К.

Тренскона, Ман.

В неділю, дня 10-го вер. с. р. відбув ся у нас пропагандовий мітінг, скликаний Відділом У. С. Д. П.

Робітників зібрало ся поважне число. Промовляли бесідники в Вінніпегу — т. т. М. Попович, Т. Корейчук і М. Князевич.

Присутні на мітінгу були дуже вдоволені. Зібрано дванадцять нових передплат і \$1.70 пресоового фонду для „Р. Н.“

Таких мітінгів треба би в нас як найбільше.

Пролетар.

Велика жидівська конференція в Вінніпегу.

Минувшого тижня відбула ся в Вінніпегу велика жидівська конференція, в котрій вяло участь кількоат делегатів з західної Канади.

Головною ціллю тойж було як найкорше приготулене віду делегатів жидівських організацій в цілої Канади, на котрім має ся поробити приготуваня до всесвітнього жидівського конгресу. Конгрес той має відбути ся еще перед мировою конференцією і на нім мають ся поробити всі заходи для предложєня на мірову конференцію жидівських домагань в справі жидівської автономії у всіх краях, як також в справі відискання Палестини для Жидів.

Конференція закінчила ся оформуванем сталої вое-

народної жидівської організації для західної Канади, в склад котрої ввійшли всі жидівські організації, в тім числі і соціал демократична.

Монреал, Кве.

(Лист. до г. Дзьола).

Дор. Товаришу!

Листа одержав і відчитав на адм. мітінгу нашого Відділу.

Товариші всі вдоволені і ухвалили вложити на пресоый фонд „Р. Н.“ \$100. \$25 висилаєм тепер, а решту будемо збирати при всякій нагоді. Всю суму маємо вислати до нового року.

Звертаємось з просьбою до редакції „Р. Н.“, щоби вироблено листи до збираня прес. фонду і поровсилаво по всіх Відділах нашої партії.

З соц. поздоровленем, І. Юенський.

Велленд, Онт.

В неділю, 30-го липня, відбулись хрестини у т. Л. Федеровича, але без попа і дурманного надала. На ті хрестини зібрало ся досить гостий і забава відбула ся дуже гарно. Веселі і вдоволені гості не вабули також про „Р. Н.“.

Тов. Татарин привитав зібраних гостей, і розказав про те, як то попи воють Христом і як в імени Христа туманять народ, перекурчуючи його науку, і помагають капіталістам затягати ярмо на шия робітника. Він вказав на те, як то они благословлять теперішну війну, в котрій капіталісти посилають робітників бити ся за нові багатства, за нові ринки потрібні для них. Робітникам за те царство небесне по смерті обіцяють.

Щоби нам робітникам того вла позбутись, треба організуватись в соц. демократичній партії для борби в тами, що нас угнітають і старають ся держати в темноті. Ся робітничка організація має повалити несправедливий капіталістичний лад і принести нам нове, гарне, повне братньої любови, жите. Нам треба читати књижки і робітничі часописи. Тут вгадав про „Р. Н.“, котрий потребує нашої помочи і завівав присутних, щоби помогли нашій газеті хто чим лише може.

Гості вложили \$5, за котрі ім щира подяка. Ат. Федоровичоти ва його гарний поступок з хрестинами своето немовляти нехай буде честь. Такі хрестини повинен справляти кождий освідомий робітник.

Гіотъ.

Не хоче лишитись по заді своїх товаришів.

Тов. В. Цернюк в Гамилтову пише таке:

Др. Товаришу!

В сім листі посилаю передплату на „Р. Н.“ а разом залучаю \$5 на пресоый фонд. Я належу до Відділу У. С. Д. П. в Гамил-

тоні і давбим був свій датов на пресоый фонд „Р. Н.“ на мітінгу, на котрім наші товариші збарали той фонд, але в проклятім капіталістичнім ладі робітник не має й неділі для віддыху і я мусів тоді працювати в папаській фабриці.

Щоби одякъ не лишитись від товаришів на заді, посилаю свій датов окремо. За разом звиваю усіх товаришів робітників, котрі зрозуміла, який дорогий є для нас „Роб. Нар.“ щоби співшили в своїм лептамі для „Р. Н.“ аби „Р. Н.“ в короткім часі виходив не місячно але щоденно. Нехай гинуть всі шматы-газети, що продають себе капіталістичним партіям, а на їх місце нехай росте і розвиваєсь роб. часопись „Р. Н.“ Нехай наша газета сіе верно правди проміж темний народ.

На погібель всім темним силам, ворогам робочої класи. Нехай пропаде з проміж нас всяка дрянь, що йде задурманювати наш народ.

В гору червоний прапор, держати свої овечки в дальної любові! Нехай жие інтернаціональний соціалізм! Нехай жие „Робочий Народ“!

Ваш в борбі за кращу долю,

В. Цернюк.

ВСЯЧИНА.

Обчисляють, що за протяг двох літ теперішної війни значено людського майна на приблизну вартість сто біліонів доларів. Се значить стільки, що після статистики з 1910 р. вартувало майно цілих Злуч. Держав.

Для довершення того знищення майже ціле спосібне до праці населене Європи було заняте тою деструктивною роботою.

Що моголо то саме населене втворити сповняючи конструктивну роботу, покаже найкраще така робота в Злуч. Державах. В Европі нищено — в Америці будовано. Майно Європи упало — майно Америки зростало.

Зріст майна Злуч. Держав і руїна майна в Европі відбували ся майже з однаковою скорістю.

Вартість Злуч. Держав оцінюють нині на двіста біліонів. За менше чим сьятку літ праця додала Зл. Державам такуж саму вартість, на яку они попередно зростали через три столітя.

Чи не слушно і розумно говорять соціалісти, щоби, замість організована і удержувана величезних армій вадля злочинних, противних загальнолюдським інтересам цілий, — організувати промисел і впорядкувати суспільну господарку так, щоби з сього виходило добро для цілого суспільства, а не вла, як се діе ся тепер, щоби на місце нужди і невдоволення запапувати добробут і щастє для всіх?

Про те переконає людство теперішня божевія-

на війна.

Чому попи виступають проти соціалізму?

Се дуже проста річ:

Они є слугами капіталу і їхнім собачим обовязком є гавкати на всіх, хто тільки загрожує спокоеви їхнього пана.

Будка рівно сповняє свій обовязок. Він не мине ні одної „шопки“, щоби на ній не сказати, щонебудь проти соціалізму.

Можна сумнівати ся, чи сам він хоч щонебудь знає про соціалізм і його цілі. Веке він проти соціалізму глупенькими анегдотами і ніколи не підносить проти нього жадних приличніших аргументів.

Він одяк добре знає, що соціалізм се небезпечний рух серед працюючого масу звернений проти його панів і слуг, і що в імя інтєресів тих панів і своїх власних, треба соціалізм поборювати.

І пильно старає ся він держати свої овечки в дальної від соціалістів та годувати їх релігійно-національними, або національно-релігійними медівниками. Они й идять їх, поки не пройдець ся.

Впрочім, з Будки досить потішний комік. Забавно послухати його пояснювань про соціалістичну „рівність, вільність і братерство“. Коли є в кого охота посміяти ся, може посипити Микити про те, що він думає про соціалізм.

Американська Федерация Католіцьких Товариств, на своїй конвенції, що на днях відбула ся в Нью-Йорку, усталими свого речника Едварда Фіна викляла соціалізм і соціалістів.

Фін дуже занепокоений тим, що по американських каледжах і університетах ширить ся соціалізм.

Хоч йому і жалъ, та на се трудна рада!

М. Л.

Читай і думай.

Добра душа навіть негарне лице робить принадним.

Хто шукає правди, той розумний, а хто думає, що знайшов її, той дурень.

Чи не даво, що від віків найгірші люди старали ся прикривати свої злочиня вірою, чесноотою та любовою

General Repair Shop
В. В. КОЛПСНИК, властитель
885 MAIN ST. WINNIPEG.
Чи маєте що до направи?
В нас направляє ся байоньлі, машини до шитя, всякі газолінові інджаї, взагалі все, що маєте зипутого.
За скору обслуку і добру роботу гварантуємо. Не забудьте адреси:
885 Main St.

до вітчизни?

Гайне.

Щоб народ був чесний, треба його зробити щасливим.

Румфору.

Несвѣдомість працюючого люду є жерелом його нужди і головною опорою капіталізму.

Просвѣта виведе його з „дому работа“ — економічної неволі — і заведе до соціалізму.

Не голєсуй на соціалістів і не поперай соціалізму. Соціалізм може ще наробити тобі клопоту, та дати тобі добре мешканє і занятє, може дати тобі повний витвір твоєї праці, і щоб ти тоді подіяв? Яки ти міг жити без нужди і журби? Соціалізм може зміняти твої обставини так, що твої діти моглиб ходити до школи і стати образованими людьми а твоє жєна моглаб часом виїхати денебудь на сьвіжий воздух, відпочити від праці і покритпяти своє здоровлє. А нуж оии сего не схотять?!

Німецькі соціалісти мають рішити про своє становище.

Соціалістичні послы до німецького парламенту мають зібрати ся на день 21 вересня на конференцію, на котрій мають рішити про своє становище відносно скликаня парламенту на оіинну сесію, котра має почати ся 28 го с. м.

Повідомлене.

Драм. Кружок ім. В. Винниченка приготує дуже гарну штуку в робітничого життя „За волю і правду“.

Штука буде відіграна в короткім часі.

Слідть за оголошеннями. Заряд Кружка

Т. Kulchucki
737 Redwood Ave.
Winnipeg, Man.

Хто має

слідуючі числа „Доброї Новини“ і „Кадилла“:

„Д. Н.“ в 1913 р. ч. 10, в 1914 р. ч. 5;

„Кад.“ ч. 2, 4, 6, 11, 13, 16 і 21.

Заплачу по 10 ц. за кожде число. Посилайте на адресу:

Т. Kulchucki
737 Redwood Ave.
Winnipeg, Man.

Пошукуване.

Де перебуває мій товариш, Прокіп Щиренський, а села Шершенювець, повіт Борщів, Галичина? Довгий час перебував в Саскачевані. Хтоби о нім знав, або він сам, хай вголосить ся на нижнєшу адресу:

Louis Laychuk
Noath, Sask.

ЧИТАЙТЕ

„Робітничє Слово“

що виходить кождого четверга.

Річна передплата \$1.50.

Адреса:

„ROBITNYCHE SLOWO“
Box 64
Toronto, Canada.

„Робітничка“

тижнєва українська соціалістична часописка. Орган У.Ф.С.П. в Злуч. Державах.

Річна передплата в Злуч. Держ.

В Канаді і за границєю \$1.75.

Адреса:

„ROBITNYK“
2335 W. 11th St. Cor. Literary Rd.
Cleveland, Ohio, U.S.A.

Читайте і ширіть

ВИДАНА БІБЛІОТЕКА „НОВИЙ СВѢТ“!

Конецъ свѣта	10ц.
Наш Прометей	10
Червоний Кобзар, найкращі піснї і деіямати	10
Американський Робітнич	10
Робітничка Читанка	15
Біблія капіталіста	10
Гори трупів і море крови та салв	5
Золото і нужда в Америці	5
Жінка і соціалне питанє	10
Калєндар „Новий Свѣт“ на 1916 рік з гарними образами і цікавий змістом	25
„Добра Новина“ поод. число	10
Перепісані картики по 100 карток за	\$1.35

Паміть по них на адресу:

NOWYJ SWIT,

Box 1051, Montreal, Que. Can.

Хто пришле 5. дол., той дістає за дол. книжок.

Позір!

Коли бажаєте у вільний час прочитати дещо, то замовте в нас

слідуючі книжки:

Золото і нужда в Америці	10 ц.
Жінка і Соціалне питання	10 ц.
Про конецъ свѣта	10 ц.
Робітничка читанка	15 ц.
Фармазони	25 ц.
Листи з пекла	25 ц.
Лис Микита	50 ц.
Ювлейна збірка	25 ц.
Т. Шевченка	25 ц.
Вуквар	25 ц.
Читанка П. Кляси	30 ц.
Грамматика	40 ц.
Історія біблійна	60 ц.
Провідник англійсько-український, або як можна легко навчитись говорити, читати і писати по англійськи	\$1.50

Паміть на адресу: **Ukr. Robitnyca Knyharnia**
7961 Main St.
Winnipeg Man.